

Συστηματοποιήσις καὶ Κατανόησις τοῦ Τυπικοῦ

Διάκρισις Ἀκολουθιῶν Ἀγίων

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν Ἀγίων ἐν τοῖς Μηναίοις διακρίνονται εἰς ἀκολουθίας⁷:

«μὴ ἑορταζομένων» Ἀγίων,
«ἑορταζομένων εἰς ζ´» (ἡμιορταζομένων) Ἀγίων καὶ
«ἑορταζομένων εἰς η´» (πλήρως ἑορταζομένων) Ἀγίων.

Ἡ κατάταξις, ἀπὸ πλευρᾶς Τυπικοῦ, ἐνὸς Ἀγίου ὡς «μὴ ἑορταζομένου», «ἑορταζομένου εἰς ζ´», «ἑορταζομένου εἰς η´», γίνεται εὐκόλως βάσει τῆς ἐν τῷ Μηναιῷ ἀκολουθίας αὐτοῦ καὶ βάσει ὀρισμένων κανόνων ποὺ ἐκτίθενται παρακάτω.

Νὰ σημειωθῇ ὅτι κατὰ παλαιὰν τάξιν, ὁ κανὼν «μὴ ἑορταζομένου» Ἀγίου ψάλλεται εἰς δ´, ὁ κανὼν «ἑορταζομένου εἰς ζ´» (ἡμιορταζομένου) ψάλλεται εἰς ζ´ καὶ ὁ κανὼν «ἑορταζομένου εἰς η´» (πλήρως ἑορταζομένου) ψάλλεται εἰς η´ (τοῦλάχιστον εἰς τὰς καθημερινάς). Λέγομεν κατὰ παλαιὰν τάξιν, διότι τὸ ΤΜΕ (τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὰς Ἑνορίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Συνοδικῇ ἀποφάσει) ἔθεσε τοὺς κανόνας τῶν ἑορταζομένων (νομίζουμε, παρότι δὲν γράφεται ρητῶς, καὶ τῶν μὴ ἑορταζομένων) Ἀγίων εἰς δ´⁸, τὸ ὁποῖον καὶ ἀκολουθοῦμε.

Γνώριζε ὅτι τὰ ἀπαραίτητα μέρη ἐκάστης ἀκολουθίας Ἀγίου εἶναι:

⁷ Εἰς τὸ βιβλίον «Τυπικὸν Ὁρθρου Ἑνοριῶν» [ΤΟΕ], εἰς τὸ Μηνολόγιον ὑπάρχει πλήρης κατάταξις τῶν ἀκολουθιῶν τῶν Ἀγίων βάσει τοῦ Μηναιῦ.

⁸ [ΤΜΕ, σ. 21], [ΤΟΕ, σ. 37].

τρία στιχηρὰ προσόμοια χρησιμεύοντα ὡς ἐσπέρια (στιχηρά),
καὶ
εἷς κανὼν, μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τοῦ ὁποίου **ἐν κάθισμα**.

Ἀνάλογα μὲ τὰ πρόσθετα στοιχεῖα ποὺ τυχὸν περιέχει ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου (ἐκ τοῦ Μηναίου), διακρίνεται εἰς τὰς περιπτώσεις⁹:

α' . Ἅγιοι ἐορταζόμενοι εἰς η' (πλήρως ἐορταζόμενοι)¹⁰ εἶναι ὅσων ἡ ἀκολουθία ἔχει τοῦλάχιστον ἓν ἐκ τῶν κατωτέρω:

μικρὸν Ἑσπερινόν

τρία ἀναγνώσματα εἰς τὸν Ἑσπερινόν

καθίσματα δι' ἐκάστην τοῦ Ὁρθρου Στιχολογίαν

κάθισμα πολυελέου εἰς τὸν Ὁρθρον

Σημειωτέον ὅτι ὑπάρχουν μερικοὶ Ἅγιοι εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν (συνήθως ἔχοντες μικρὸν Ἑσπερινόν), οἱ ὅποιοι ἐορτάζονται «ἐπισήμως»¹¹ (ἐν Κυριακῇ) σύμφωνα μὲ τὸ ΤΜΕ.

Διακρίνομεν δύο κύριες περιπτώσεις (καὶ δύο ὑποπεριπτώσεις):

❖ **η' : Ὁ Ἅγιος ἔχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρου**

- **η'•** : ἐορταζόμενος «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ»
- **η'⦿** : ἔχων Ἀγρυπνία

❖ **η'× : Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρου**¹²

⁹ Αὐτοὺς τοὺς κανόνες κατάταξης (ἐπὶ τὸ πολυπλοκώτερον ὅμως) πρῶτος τοὺς εἰσήγαγε ὁ **π. Γεώργιος Ῥήγας [ΤΓΡ]**, καὶ ἐμεῖς τοὺς ἀναλύσαμε καὶ διαμορφώσαμε ἀπλούστερα στὸ βιβλίο μας «Τυπικὸν Ὁρθρου Ἑνοριῶν» (2008), σ. 37, ἐφαρμόζοντάς τους ἀκριβῶς εἰς τὸ Τυπικὸν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας [ΤΜΕ].

¹⁰ Ἐχουν **πάντα Καταβασίες καὶ Μεγάλη Δοξολογία**.

¹¹ βλ. σχετικά [ΤΟΕ, σ. 40, 100-102], [ΖΤ, σ. 128].

¹² Αὐτὴ ἡ περίπτωσις ἀπαντᾶται εἰς: [ΜΒ, 6/9, 13/9, 23/9, 4/12, 7/1, 2/5, 1/7, 2/7, 5/7, 20/7, 25/7, 26/7, 1/8, 31/8]. Τό **ΤΓΡ** εἰς ὅλας τὰς παραπάνω ἡμερομηνίας **ἔχει Καταβασίες**. Τό **ΤΜΕ**, πλὴν τῶν 23/9, 7/1, 1/8, 31/8 ὅπου ἔχει Καταβασίες, λείπει ἐν καθημερινῇ ἡ Ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὸ Μηναῖον [ΜΒ] εἰς τὰς 4/12,

β'. Ἅγιοι ἑορταζόμενοι εἰς ζ' (ἡμιορταζόμενοι) εἶναι ὅσων ἡ ἀκολουθία δὲν ἔχει κανένα ὅσων ἀναφέρθησαν ἀνωτέρω¹³, ἀλλὰ ἔχει τοῦλάχιστον ἓν ἐκ τῶν κατωτέρω:

ἀπόστιχα τοῦ Ἑσπερινοῦ
δοξαστικὸν ἀποστίχων τῶν αἰνῶν
προσόμοια (στιχηρὰ) τῶν αἰνῶν
μεγάλη Δοξολογία¹⁴

Διακρίνομεν δύο κύριες περιπτώσεις (καὶ δύο ὑποπεριπτώσεις):

❖ ζ' : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μικρὰ Δοξολογία

❖ ζ' : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μεγάλη Δοξολογία¹⁵

- ζ' : ἑορτάζεται «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ» (ισχύει γιὰ τοὺς Εὐαγγελιστὲς ποὺ ἔχουν ἀκολουθία ἡμιορταζόμενης, εἰς ζ')¹⁶
- ζ' : «εἰ βούλει ποιήσον Μεγάλην δοξολογίαν», κατὰ τὸ Μηναῖον

Σημείωσε, εἰ τύχει ἐν **Σαββάτῳ**, λέγεται **πάντοτε «Θεὸς Κύριος»** μὲ Ἅγιον ἑορταζόμενον εἰς ζ' (ἥτοι ἡμιορταζόμενον).

2/7, 26/7, ὑπάρχουν οἱ **Εἰρμοὶ τῶν γ', ζ', η', θ' ᾠδῶν, ἀντὶ Καταβασίων**, καὶ εἰς τὴν 1/8 ὑπάρχουν σαφέστατα Καταβασίαι. Εἰς τὴν [MB, 23/9] λέγει: «**Εἰ βούλει εἰπὲ καὶ Καταβασίαις**. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Τὸ Μηναῖον τοῦ 1820, εἰς τὴν 31/8 ἔχει **Εἰρμούς**. Τὴν σήμερον ὅμως εἰς αὐτὴν τὴν τυπικὴν περίπτωσιν **η' ×** λέγομεν **πάντα Καταβασίαις** (πρβλ. [ΤΓΡ]).

¹³ Ὑπάρχουν δύο ἐξαιρέσεις Ἀγίων ἑορταζομένων εἰς ζ' ἀλλὰ σὲ περίοδο μεθεόρτων, ποὺ ἔχουν ἓνα ἢ δύο Καθίσματα, ἀλλὰ καὶ ἴδιον Δοξαστικὸν Ἀποστίχων τῶν Αἰνῶν· 16/9, 8/2.

¹⁴ Σημειωτέον ὅτι οἱ ἑορταζόμενοι εἰς ζ' (ἡμιορταζόμενοι) Ἅγιοι, **δὲν ἔχουν ποτὲ Καταβασίαις** τὶς καθημερινὲς (καὶ ἂς βάλεις Μεγάλῃ Δοξολογία).

¹⁵ Ἐννοεῖται ἄνευ Καταβασιῶν πάντα, ἐν καθημερινῇ, ἐπειδὴ δὲν εἶναι πλήρως ἑορταζόμενος.

¹⁶ βλ. ΤΟΕ, σ. 102.

γ'. Ἅγιοι μὴ ἐορταζόμενοι εἶναι ὅσων ἡ ἀκολουθία δὲν ἔχει κανένα ὅσων ἀναφέρθηκαν εἰς τὰς ἄνω δύο περιπτώσεις, ἀλλ' ἔχει τοῦλάχιστον ἓνα ἐκ τῶν κατωτέρω:

**τὰ ἀπαραίτητα μέρη ἐκάστης ἀκολουθίας Ἁγίου
δοξαστικὸν ἐσπερίων καὶ δοξαστικὸν ἀποστίχων τοῦ
Ἑσπερινοῦ**

Σημειωτέον, ὅτι μπορεῖ Ἅγιος μὴ ἐορταζόμενος, πού ἔχει ἀκολουθία ἐκ τῶν ἀπαραιτήτων μερῶν ἐκάστης ἀκολουθίας Ἁγίου, καὶ δοξαστικὸν ἐσπερίων καὶ δοξαστικὸν ἀποστίχων τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ ἐπιπλέον τοῦλάχιστον ἓν **κοντάκιον** καὶ ἓν **ἐξαποστειλάριον**, νὰ ἐορτάζεται εἰς ζ' (ἡμιορταζόμενος), ἀλλ' ἡ διάκρισις κεῖται ἐν τῇ ἐπισημότητι ἢ μὴ τοῦ μνημονευομένου Ἁγίου.

Διακρίνομεν δύο κύριες περιπτώσεις (καὶ μία ὑποπερίπτωσιν):

- ❖ – : **Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει κανένα ιδιόμελον δοξαστικὸν εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ [MB] ἀκολουθίαν του, ὅποτε λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, καὶ ὄχι τοῦ Ἁγίου¹⁷ (μόνη περίπτωσις, εἰ τύχει ἐν Σαββάτῳ ἐκτὸς προεορτίων / μεθεόρτων νὰ λέγεται «Ἀλληλούια»)**
- ❖ –·: : **Ὁ Ἅγιος ἔχει ιδιόμελον δοξαστικὸν εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ [MB] ἀκολουθίαν του, ὅποτε λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου καὶ ὄχι τῆς ἡμέρας (εἰ τύχει ἐν Σαββάτῳ λέγεται πάντα «Θεὸς Κύριος»)**
 - –/ζ' : ἡ Ἀκολουθία μπορεῖ νὰ ἐορτασθεῖ καὶ ὡς εἰς ζ'· ἡ διάκρισις κεῖται ἐν τῇ ἐπισημότητι ἢ μὴ τοῦ Ἁγίου.

¹⁷ Ἐν τούτοις ὑπάρχουν καὶ μερικὲς ἐξαιρέσεις εἰς τὰ Μηναῖα ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου, βλ. ὑποσ. 25, 26, γιὰ τὶς ὁποῖες καλὸ θὰ ἦταν τὰ Μηναῖα νὰ ἐναρμονισθοῦν ἐνθεν ἢ ἐκεῖθεν. Προτείνουμε τὴν συγγραφὴ ἀπὸ δόκιμους Ὑμνογράφους ἐνὸς καὶ μόνου δοξαστικοῦ γιὰ τὶς ἐξαιρέσεις τῶν Ἀποστόλων.

Ἐπίσης, τινὲς Ἅγιοι, εἴτε μὴ ἑορταζόμενοι, εἴτε ἑορταζόμενοι εἰς ζ' ἢ εἰς η' ἔχουν, ἀντὶ τριῶν προσομοίων ἐσπερίων, ἕξ τοιαῦτα, καὶ δύο κανόνας ἀνθ' ἑνός.

Πιστεύουμε ὅτι ἡ παραπάνω διάκρισις τῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἀγίων βοηθάει στὴν **Συστηματοποίηση καὶ κατανόηση τοῦ Τυπικοῦ** τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὴν εὐκολὴ καὶ ἀβίαστη τήρησή του.

Παραθέτουμε τὶς παραπάνω περιπτώσεις τῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἀγίων σύμφωνα μὲ τὸ Μηναιὸν [MB], εἰς τὸν Πίνακα 1, διὰ περισσοτέραν εὐκολίαν εἰς τὴν ἀπομνημόνευσιν.

Πίναξ 1. Ἀκολουθίες Ἀγίων

εἰς η' ἐορταζόμενος ἦτοι πλήρως ἐορταζόμενος	η' : Ὁ Ἅγιος ἔχει Εὐαγγέλιον Ὅρθρου • η'• : ἐορταζόμενος «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ» • η'≡ : ἔχων Ἀγρυπνία $\eta' \times$: Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει Εὐαγγέλιον Ὅρθρου
εἰς ζ' ἐορταζόμενος ἦτοι ἡμιορταζόμενος	ζ' : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μικρὰ Δοξολογία ζ'• : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μεγάλη Δοξολογία¹⁵ • ζ'•• : ἐορτάζεται «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ» • ζ'• : «εἰ βούλει ποιήσον Μεγάλην δοξολογίαν», κατὰ τὸ Μηναιῶν
— ἦτοι μὴ ἐορταζόμενος	— : Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει κανένα ιδιόμελον δοξαστικὸν εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ ἀκολουθίαν του, ὅποτε λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, καὶ ὄχι τοῦ Ἀγίου¹⁷ (μόνη περίπτωσις, εἰ τύχει ἐν Σαββάτῳ ἐκτὸς προεορτίων / μεθεόρτων νὰ λέγεται «Ἀλληλούια») —• : Ὁ Ἅγιος ἔχει ιδιόμελον δοξαστικὸν εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ [MB] ἀκολουθίαν του, ὅποτε λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου καὶ ὄχι τῆς ἡμέρας (εἰ τύχει ἐν Σαββάτῳ λέγεται πάντα «Θεὸς Κύριος») • —/ζ' : ἡ Ἀκολουθία μπορεῖ νὰ ἐορτασθεῖ καὶ ὡς εἰς ζ'· ἡ διάκρισις κεῖται ἐν τῇ ἐπισημότητι ἢ μὴ τοῦ Ἀγίου

Ἡμερομηνίες Ἀκολουθιῶν Ἀγίων

Εἰς τὸν κατωτέρω **Πλήρη Πίνακα Μηνολογίου**¹⁸, συμπεριλάβαμε χάριν πληρότητος, ὄχι μόνον τὶς ἡμέρες ἁγίου **ἐορταζομένου**¹⁹, ἀλλὰ καὶ ὅλες τὶς ἡμέρες τοῦ ἐνιαυτοῦ. Ὅταν τύχει ἅγιος μὴ ἐορταζόμενος (–, –:), χρησιμοποίησε τὸν Α΄ Τόμον [ΤΕ (τ.Α΄)].

Εἰς τὸν Πίνακα, πέραν τῶν συντομιῶν ποὺ ἐκτέθηκαν στὶς προηγούμενες παραγράφους (βλ. Πίνακα 1), προστέθηκαν καὶ οἱ ἐξῆς:

- Δ: Δεσποτικὴ Ἑορτή
- Θ: Θεομητορικὴ Ἑορτή
- α: Απόδοσις Ἑορτῆς
- ἐπίσης τὸ γκρι χρῶμα δηλώνει προεόρτια/μεθέορτα.

Σημειωτέον, ὅτι **Ἀγρυπνία** (⌘) σύμφωνα μὲ τὸ **ΤΑΣ** (καὶ τὸ **Μηναῖον**) γίνεται καὶ **κάθε Κυριακῇ**²⁰, **Δεσποτικῇ ἢ Θεομητορικῇ Ἑορτῇ** (συμπεραίνεται ἀπὸ τὴν ὑπαρξὴ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ εἰς τὸ Μηναῖον/Παρακλητική), πέραν ὀρισμένων ἐορτῶν Ἀγίων. Δὲν τὸ ἀναφέρουμε στὸν Πίνακα, χάριν ἀπλουστεύσεως.

Πίναξ 2. Πλήρης Πίναξ Μηνολογίου

¹⁸ πρβλ. ΤΟΕ, Μηνολόγιον, σ. 243-309. Οἱ ἡμερομηνίες αὐτὲς ἐξάγονται εὐκόλα ἀπὸ τὴν μελέτην τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου εἰς τὸ Μηναῖον, συμβουλευόμενοι τὴν κατηγοριοποίησιν εἰς τὸ προηγούμενον κεφάλαιον.

¹⁹ Εἰς τὸ βιβλίον Τυπικὸν Ὁρθροῦ Ἑνοριῶν, μπορεῖτε νὰ βρεῖτε σύντομα διαγράμματα τοῦ Ὁρθρου αὐτοῦ [ΤΟΕ, σ. 113-115, 118, 129-130, 134-135, 153-154, κ.λπ.].

²⁰ Γέροντας Δοσίθεος (Ι. Μ. Παναγίας Τατάρνης): «Αὐτὴν τὴν αὐστηρότητα ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῶν παραδεδομένων τὴν καταγράφουν καὶ ξένοι περιηγηταί. Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΗ΄ αἰῶνος ὁ Γάλλος Tournefort εὕρίσκεται εἰς τὴν Μύκονον. Γράφει τὰς ἐντυπώσεις του, ἴσως μὲ κάποιαν δόσιν ὑπερβολῆς. **Αἱ Λειτουργίαι τῆς Κυριακῆς** “εἶναι ἀτελείωτες καὶ ἐξουθενωτικές. Διαρκοῦν ἐξ ὥρας. Διαβάζουν ὄχι μονάχα εὐχὲς καὶ ἀποσπάσματα τῆς Γραφῆς, ἀλλὰ καὶ συναξάρια τῶν Ἀγίων σὲ λαϊκὴ γλῶσσα. Ἡ Λειτουργία ἀρχίζει στὶς δύο τὸ πρωὶ τὴν ὥρα ποὺ κοιμοῦνται οἱ Τοῦρκοι», Πρακτικὰ Α΄ Πανελληνίου Συνεδρίου Ψαλτικῆς Τέχνης, 2000, σ. 189.

	Σεπ	Ὀκτ	Νοε	Δεκ	Ἰαν	Φεβ	Μάρ	Ἀπρ ²¹	Μάι	Ἰούν	Ἰουλ	Αὐγ
α'	η'	ζ'	ζ'	—	Δ/η ²²	ζ'	—÷ ²⁷	— ²⁵	—	—	η'×	η'× ²³
β'	—/ζ'	ζ'	ζ'	—	—	Θ	—	—	η'×	— ²⁵	η'×	ζ'
γ'	ζ'	ζ'	ζ' ^α	—	—	—	—	—	—	—	—	—
δ'	—/ζ'	—	—/ζ'	η'×	— ²⁵	—	—	—	—	η'	— ²⁵	— ²⁵
ε'	ζ'	—	—	η'≡ ²⁴	—	—÷ ²⁶	—	—	— ²⁵	—	η'×	—
ζ'	η'×	ζ'•	ζ'	η'≡•	Δ	—	—/ζ'	—	—÷	—	— ²⁵	Δ
ζ'	—	ζ'	ζ'	—	η'×•	—	—	—	—÷	—	—÷	—
η'	Θ	—/ζ'	η' ³⁵	—	—	ζ'	—	—	η'• ³⁵	ζ'	ζ' ^α	—
θ'	ζ'	ζ'•	—	η'	—÷	α	η'	—	—÷	— ²⁵	—	— ²⁵
ι'	—	—/ζ'	—	ζ'	—/ζ'	η'≡	—	—	ζ'•	—	—	—
ια'	—	— ²⁵	ζ'	—÷	η'	—/ζ'	—	—	— ²⁵	ζ'•	η'	—
ιβ'	α	ζ'	ζ'	η' ³⁵	—	—	—	—	—÷	ζ'	—	—/ζ'
ιγ'	η'×	—÷ ²⁶	η'≡•	ζ'	ζ'	—/ζ'	—	—	—	—	ζ'	α
ιδ'	Δ	ζ'	ζ'•	—	α	—÷ ²⁷	—	—	—	ζ'	— ²⁵	—
ιε'	ζ'	—	—/ζ' ²⁸	ζ'•	ζ'	— ²⁵	—	—	—/ζ'	—	ζ'	Θ
ιζ'	ζ'	—/ζ'	ζ'••	—	ζ' ^α	—	—	—	— ²⁵	—	—	— ²⁵
ιζ'	—	— ²⁵	ζ'	ζ'•	η'≡	ζ'	—	—	— ²⁵	—÷ ²⁹	ζ' ^α	—
ιη'	—	ζ'••	—÷	—	η'	— ²⁵	—	—	—	— ³⁰	—	—
ιθ'	—	—	—	—	ζ'	— ³¹	—	—	—	—÷	— ²⁵	—
κ'	ζ'	—/ζ'	— ²⁵	ζ' ³²	η'≡	—	—	—	—	—	η'×	—
κα'	α	ζ'	Θ	—	ζ'	—	—	—	η'• ³⁵	— ³⁰	— ²⁵	—
κβ'	—÷	ζ'	ζ'	—÷	ζ'	—	—	—	—	—	ζ'	—/ζ'
κγ'	η'×	ζ'•	— ²⁵	ζ'	—/ζ'	—	—	η'≡•	—	—	—÷	α
κδ'	ζ'	—/ζ'	ζ'	—	— ²⁵	η'	—	—	—÷	η'≡•	ζ'	— ²⁵
κε'	—÷	—/ζ'	η'/α ³³	Δ	η'≡•	—	Θ ³⁴	ζ'•	η'	ζ'	η'×	ζ'•
κζ'	η'≡	η'• ³⁵	ζ'	—	— ²⁵	—	ζ'	—	— ²⁵	—	η'×	ζ'
κζ'	—÷	ζ'	—/ζ'	ζ'	η'	—	—	— ²⁵	—	—÷	η' ³⁵	— ²⁵
κη'	ζ' ^α	η'	ζ'	— ²⁵	ζ'	—	—	—	—	— ²⁵	— ³⁶	—/ζ'
κθ'	—/ζ'	— ²⁵	—	ζ'	ζ'	—	—	— ²⁵	—	η'≡•	—	η'• ³⁵
λ'	—/ζ'	—÷ ²⁶	η'• ³⁵	—	η'≡•	—	— ³¹	ζ'••	—	η'×•	—	ζ'
λα'	—	— ²⁵	—	α	ζ'	—	—	—	—	—	—÷	η'×

²¹ Ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἀπὸ τῆς Δευτέρας μετὰ τὴν τοῦ Θωμᾶ Κυριακῆ, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου - Τὸ Ἅγιον Πάσχα μπορεῖ νὰ ἐορτάζεται τὸ συντομώτερον 4 Ἀπριλίου (22 Μαρτίου μὲ τὸ παλαιό), καὶ τὸ ἀργότερον 8 Μαΐου (25 Ἀπριλίου μὲ τὸ παλαιό). Ἐπίσης τὸ Πεντηκοστάριον τελειώνει (Κυριακὴ τῶν Ἀγίων Πάντων) τὸ ἐνωρίτερον 30 Μαΐου, δηλ. 8 ἐβδομάδες μετὰ τὸ ἐνωρίτερον Πάσχα (17 Μαΐου μὲ τὸ παλαιό)· τὸ ἀργότερον τελειώνει 3 Ἰουλίου (20 Ἰουνίου μὲ τὸ παλαιό), [ΤΟΕ, σ. 82].

²² Αὕτη ἡ ἡμέρα ἀσφαλῶς καὶ εἶναι Δεσποτικὴ Ἑορτὴ. Ὅμως ἀπὸ τυπικῆς ἀπόψεως, δὲν κατατάσσεται ἀμιγῶς εἰς τὰς Δεσποτικὰς Ἑορτάς «Δ», καθότι συνεορτάζεται καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος, καὶ μάλιστα Εὐαγγέλιον Ὁρθροῦ ἀναγινώσκεται τοῦ Ἀγίου, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, ψάλλεται δις καὶ πρὸ τοῦ τῆς Ἑορτῆς, [ΤΟΕ, σ. 278].

²³ Ἀρχεται ἀπὸ σήμερα α' Αὐγούστου σὺν Θεῷ, ἡ **Νηστεία γιὰ τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου**.

²⁴ Διὰ τὸν κόπον τῆς Ἀγρυπνίας, δὲν γίνονται Ἀγρυπνίες σὲ δύο συνεχόμενες ἡμέρες. Μπορεῖ τὴν μία χρονιά νὰ γίνῃ τὴν μία ἡμέρα, καὶ τὴν ἄλλῃ χρονιά τὴν ἐπόμενη ἡμέρα.

²⁵ Τὰ Μηναιᾶ ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου ἔχουν ἀπολυτίκια Ἀγίου, βλ. [ΤΕ (τ.Α'), σ. 16, ὑποσ. 13], πρβλ. ὑποσ. 17 ἐνταῦθα.

²⁶ Εἰς τὰς 13/10, 30/10, 5/2, τὰ Μηναιᾶ ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου δὲν ἔχουν ἀπολυτίκια Ἀγίου, βλ. [ΤΕ (τ.Α'), σ. 17, ὑποσ. 14], πρβλ. ὑποσ. 17 ἐνταῦθα.

²⁷ Ἐὰν τύχῃ ἐκτὸς τῆς Τεσσαρακοστῆς.

²⁸ Ἀρχεται ἀπὸ σήμερα ιε' Νοεμβρίου σὺν Θεῷ, ἡ **Νηστεία τῶν Χριστουγέννων**.

²⁹ βλ. [ΤΟΕ, σ. 294, ὑποσ. 179].

³⁰ Εἰς τὰς 18/6, 21/6, τὸ χειρόγραφον, λέει τὸ [ΜΒ], ἔχει καὶ δύο δοξαστικά τοῦ Ἀγίου, τὰ ὁποῖα ὅμως ὁ Βαρθολομαῖος ἀφαίρεσε (ἀφήνοντας ὑποσημείωσιν), ἐνῶ ἄφησε τὸ ἀπολυτίκιον.

³¹ Εἰς τὰς 19/2, 30/3 τὰ [ΜΒ] δὲν ἔχουν ἀπολυτίκιον Ἀγίου, ἔχει ὅμως τὸ [ΤΑΣ (1545, 2012)] μὲ τὸ ὅποῖον συμφωνοῦμε. Προτείνουμε τὴν συγγραφὴ ἀπὸ δόκιμους Ὑμνογράφους ἐνὸς καὶ μόνου δοξαστικοῦ εἰς τέτοια ἐξαιρετέα περίπτωσιν τοῦ Μηναιῶ, μὲ σεβασμὸ βέβαια στὴν παράδοση τοῦ Τυπικοῦ (χωρὶς δηλ. ἀλλαγὴ τῆς τυπικῆς διατάξεως ἀπὸ π.χ. μὴ ἐορταζομένη σὲ ἐορταζομένη).

³² Ἀπὸ σήμερον 20/12 ἄρχονται τὰ Τριώδια εἰς τὰ Ἀπόδειπνα [ΑΤ, σ. 160].

³³ Τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης καὶ τοῦ Ἀγίου Μερκουρίου, συμπίπτει καὶ ἡ Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, βλ. Τυπικόν εἰς [ΤΟΕ], σ. 166, 264.

³⁴ Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας ἀποδίδεται ἡ Ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

³⁵ Τὸ [ΑΤ] βάζει **Ἀγρυπνία**.

³⁶ Εἰς τὰς 28-30 Ἰουλίου (γιὰ παράδειγμα), τὸ Μηναιὸν ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου [ΜΒ], ὁμοίως καὶ τὸ Μηναιὸν τοῦ 1820 (ὑπὸ τοῦ Νικολάου) δὲν ἔχει ἀπολυτίκιον (σωστά). Εἰς τὰ σύγχρονα Μηναιᾶ, παρατύπως καὶ ἐσφαλμένως προσετέθησαν. Ὅθεν οἱ τὴν εἰδησιν ταύτην λαμβάνοντες, διορθωθήτωσαν.

Βάσει τοῦ Πίνακα Μηνολογίου, δυνάμεθα νὰ συγκρίνουμε μὲ τὸ [ΑΤ, σ. 251] (–, Δ (δοξαστικόν), ΔΞ (Δοξολογία), Β.Ο. (Βαθὺς Ὁρθρος), ΑΓ (Ἀγρυπνία)), τὶς ἀντίστοιχες κατηγορίες τῶν Ἀκολουθιῶν.

Πίναξ 3. Σύγκρισις τυπικῶν περιπτώσεων [ΑΤ]

[ΑΤ, σ. 251-252]	Πλήρης Πίνακας Μηνολογίου
– (μικρὰ δοξολογία)	– ³⁷
Δ (Ἰδιόμ. δοξαστικόν, μικρὰ δοξ.)	–∴ ³⁸ , –ζ' ³⁹ , ζ' ⁴⁰ , ζ' ⁴¹
ΔΞ (Μεγάλῃ Δοξολογία)	ζ' ⁴² , ζ' ⁴³ , η'× ⁴⁴
Β.Ο. (Βαθὺς Ὁρθρος)	η'× ⁴⁵ , η' ⁴⁶
ΑΓ (Ἀγρυπνία)	η'• ⁴⁷ , η'∴ ⁴⁸

Ἀπὸ τὴν ἀνωτέρα σύγκριση βλέπουμε ὅτι ὁ διαχωρισμὸς εἰς τὸ [ΑΤ] διακρίνει μόνο πέντε περιπτώσεις, σὲ ἀντίθεση μὲ τὶς δέκα περιπτώσεις τοῦ Πίνακα 1.

Φυσικὰ εἴμαστε ὑπὲρ τοῦ ἡμετέρου διαχωρισμοῦ πιστεύοντες ὅτι βοηθάει περισσότερο εἰς τὴν κατανόησιν καὶ εὐκολοτέραν

³⁷ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 2-9 Ἀπριλίου.

³⁸ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 18 Νοεμβρίου, 9 Ἰανουαρίου, 7 Ἰουλίου.

³⁹ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 2 Σεπτεμβρίου, 4 Νοεμβρίου, 10 Ἰανουαρίου.

⁴⁰ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 2-3 Ὀκτωβρίου, 1-2, 6-7 Νοεμβρίου.

⁴¹ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 28 Σεπτεμβρίου.

⁴² ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6, 9, 23 Ὀκτωβρίου, 10 Μαΐου.

⁴³ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 16 Ἰανουαρίου, 8, 17 Ἰουλίου.

⁴⁴ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6 Σεπτεμβρίου, 1-2 Ἰουλίου.

⁴⁵ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6 Σεπτεμβρίου, 2 Μαΐου, 1 Αὐγούστου.

⁴⁶ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 9 Δεκεμβρίου, 9 Μαρτίου, 4 Ἰουνίου.

⁴⁷ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 26 Ὀκτωβρίου, 8 Νοεμβρίου, 21 Μαΐου.

⁴⁸ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6 Δεκεμβρίου, 10 Φεβρουαρίου.

τήρησιν τοῦ τυπικοῦ, καὶ εἰς τὴν ἀκριβεστέραν καταγραφὴν τῶν τυπικῶν διατάξεων.

Ἐὰν δοῦμε τὴν σύγκρισιν ἀπὸ πλευρᾶς τοῦ ἰσχύοντος Τυπικοῦ [TME], ἴσως θὰ ἔπρεπε ἡ περίπτωσις ΔΞ τοῦ [AT] νὰ διαιρεθεῖ εἰς δύο περιπτώσεις, ὡς ἐξῆς:

«ΔΞ(ζ'), Μεγάλη Δοξολογία ἄνευ Καταβασίων» ↔ ζ'▪, ζ'◻.

«ΔΞ(η'), Μεγάλη Δοξολογία μετὰ Καταβασίων» ↔ η'×.

Ἐὰν δοῦμε ὁμῶς τὴν σύγκρισιν μὲ τὴν ὑπόθεσιν ὅτι παλαιὰ εἰς τὴν περίπτωσιν η'× ὑπῆρχαν ἀκολουθίαι χωρὶς Καταβασίαι¹², τότε ἴσως νὰ μὴν χρειάζεται τέτοιος διαχωρισμός, θεωρῶντας ὅτι ἡ περίπτωσις ΔΞ τοῦ [AT] εἶναι ἄνευ Καταβασίων.

Ἡ ἀνωτέρα ἀνάλυση, ἐφαρμοζόμενη εἰς τὸ παρὸν τυπικο-εγκόλπιον μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ καὶ ὡς μία **πρώτη προσέγγιση ἐνοποιήσεως τῶν Τυπικῶν, τῶν Ἑνοριῶν, τοῦ ΤΑΣ, καὶ τῶν Τερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους.**

Χάριν ἀπλουστεύσεως (εἰ βούλει διὰ τὰς ἐνορίας· εἰ δὲ μή, χρησιμοποίησε τὸν Πλήρη Πίνακα Μηνολογίου), περιλαμβάνουμε παρακάτω τὸν **Ἀπλουστευμένο Πίνακα Μηνολογίου**, ὅπου συμπτήξαμε τὶς ἀκόλουθες περιπτώσεις (βλέπε Πίνακα 1):

η'⋈ → η'

-/ζ' → ζ'

ζ'◻ → ζ'▪

Πίναξ 4. Ἀπλουστευμένος Πίναξ Μηνολογίου

	Σεπ	Όκτ	Νοε	Δεκ	Ίαν	Φεβ	Μάρ	Άπρ ²¹	Μάι	Ίούν	Ίουλ	Αύγ
α'	η'	ζ'	ζ'	—	Δ/η ²²	ζ'	—÷ ²⁷	— ²⁵	—	—	η'×	η'× ²³
β'	ζ'	ζ'	ζ'	—	—	Θ	—	—	η'×	— ²⁵	η'×	ζ'
γ'	ζ'	ζ'	ζ'■	—	—	—	—	—	—	—	—	—
δ'	ζ'	—	ζ'	η'×	— ²⁵	—	—	—	—	η'	— ²⁵	— ²⁵
ε'	ζ'	—	—	η'	—	—÷ ²⁶	—	—	— ²⁵	—	η'×	—
ς'	η'×	ζ'■	ζ'	η'•	Δ	—	ς'	—	—÷	—	— ²⁵	Δ
ζ'	—	ζ'	ζ'	—	η'×•	—	—	—	—÷	—	—÷	—
η'	Θ	ζ'	η'•	—	—	ζ'	—	—	η'•	ζ'	ζ'■	—
θ'	ζ'	ζ'■	—	η'	—÷	α	η'	—	—÷	— ²⁵	—	— ²⁵
ι'	—	ζ'	—	ζ'	ζ'	η'	—	—	ζ'■	—	—	—
ια'	—	— ²⁵	ζ'	—÷	η'	ζ'	—	—	— ²⁵	ζ'■	η'	—
ιβ'	α	ζ'	ζ'	η'	—	—	—	—	—÷	ζ'	—	ζ'
ιγ'	η'×	—÷ ²⁶	η'•	ζ'	ζ'	ζ'	—	—	—	—	ζ'	α
ιδ'	Δ	ζ'	ζ'■	—	α	—÷ ²⁷	—	—	—	ζ'	— ²⁵	—
ιε'	ζ'	—	ς' ²⁸	ζ'■	ζ'	— ²⁵	—	—	ς'	—	ζ'	Θ
ις'	ζ'	ζ'	ζ'••	—	ζ'■	—	—	—	— ²⁵	—	—	— ²⁵
ιζ'	—	— ²⁵	ζ'	ζ'■	η'	ζ'	—	—	— ²⁵	—÷ ²⁹	ζ'■	—
ιη'	—	ζ'••	—÷	—	η'	— ²⁵	—	—	—	— ³⁰	—	—
ιθ'	—	—	—	—	ζ'	— ³¹	—	—	—	—÷	— ²⁵	—
κ'	ζ'	ζ'	— ²⁵	ς' ³²	η'	—	—	—	—	—	η'×	—
κα'	α	ζ'	Θ	—	ζ'	—	—	—	η'•	— ³⁰	— ²⁵	—
κβ'	—÷	ζ'	ζ'	—÷	ζ'	—	—	—	—	—	ζ'	ζ'
κγ'	η'×	ζ'■	— ²⁵	ζ'	ζ'	—	—	η'•	—	—	—÷	α
κδ'	ζ'	ζ'	ζ'	—	— ²⁵	η'	—	—	—÷	η'•	ζ'	— ²⁵
κε'	—÷	ζ'	η'/α ³³	Δ	η'•	—	Θ	ζ'■	η'	ζ'	η'×	ζ'■
κς'	η'	η'•	ζ'	—	— ²⁵	—	ς'	—	— ²⁵	—	η'×	ζ'
κζ'	—÷	ζ'	ζ'	ζ'	η'	—	—	— ²⁵	—	—÷	η'	— ²⁵
κη'	ζ'■	η'	ζ'	— ²⁵	ζ'	—	—	—	—	— ²⁵	— ³⁶	ζ'
κθ'	ζ'	— ²⁵	—	ζ'	ζ'	—	—	— ²⁵	—	η'•	—	η'•
λ'	ζ'	—÷ ²⁶	η'•	—	η'•	—	— ³¹	ζ'••	—	η'×•	—	ζ'
λα'	—	— ²⁵	—	α	ζ'	—	—	—	—	—÷	—	η'×

**Τυπικὸν Ἑνοριῶν (Τόμος Β΄) – Ὁρθρὸς καθημερινῶν ἐὰν τύχει
Ἅγιος ἑορταζόμενος**

Ἔκδοσις 1η: Ἀθήνα, Ἀπρίλιος ,βιθ΄ (2019)

ISBN: 978-618-00-1014-5

Συγγραφεὺς καὶ ©

Παναγιώτης Δ. Παπαδημητρίου

Δρ. Ἡλεκτρ. Μηχανικός – Φυσικός

ἡλ. ταχ.: typikonenorion@gmail.com

τηλ. 698 728 8108

Ἱστοσελὶς βιβλίου: analogion.gr/typikon/enorion

**Title: Typikon Enorion – Orthros kathimerinon ean tyxei Agios
eortazomenos**

1st edition: Athens, April 2019

Author: Panagiōtēs D. Papadēmētriou

email: typikonenorion@gmail.com

copyright © by Panagiōtēs D. Papadēmētriou

All rights reserved.

*Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις καὶ ἐν γένει ἡ ἀναπαραγωγή καὶ μετάδοσις, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν
μέρει, ἔστω καὶ μιᾷς σελίδος ἢ καὶ περιληπτικῶς, κατὰ παράφρασιν ἢ διασκευὴ τοῦ παρόντος
βιβλίου καθ' οἷονδ' ἂν τρόπον (μηχανικόν, ἠλεκτρονικόν, τηλεοπτικόν, φωτοτυπικόν,
ἡχογραφήσεως ἢ ἄλλως πως) ἄνευ προηγουμένης γραπτῆς ἀδείας τοῦ ἐκδότη καὶ τοῦ
συγγραφέως (Ν. 2121/93 ἄρθρον 51).*